

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasilo jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: Heerlen, Gasthuisstraat 3, Holandija.

Štev. 6.

JUNIJ 1932

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.

Leto II.

ZMAGA BO NAŠA!

Nemirne čase doživljamo. Nič ne vemo, kaj nam prinese jutrnji dan. Zdi se, da dospe bedno stanje do viška, in vendar doživimo vsak dan zopet nove težave. Trideset milijonov ljudi je brez posla, in številni milijoni čakajo v negotovosti prihodnjega dne, ki jim prinese mogoče odpust. Antikrist vsak dan bolj ponosno dviga svojo glavo. Cel svet postaja po zaslugi moderne tehnike bolj in bolj le nek velikanski stroj, kjer ni prostora za Boga in tudi za človeka ne.....

Ce so bile krasne cerkve ponos prejšnjih stoletij, si današnji rod stavi le visoke jeklene in železne stavbe, ki spominjajo na Babilon. Toda to še ni vse. Današnji človek povečuje le delo svojih rok, le svojo tehniko. Tehnika: to je vse, to je tudi božanstvo, merilo vsega drugega.

Tehnika je nakopičila ogromna bogastva, pri tem pa obubožala milijonsko množico delovnega ljudstva.

Rdeča Rusija je vžgala ogenj, ki se je vnel skoro po celem svetu ponekod njega plamen že prav visoko plapolja. Na Boga se je pozabilo, Boga se je izobčilo iz človeške družbe. Lenin je govoril: Kdo potrebuje še Boga, ko pa premore naša tehnika vse?!

Kljub temu pa je svetovno obzorje vedno bolj črno, vsak dan je huje. In mnogo jih je, ki tarnajo: Nobene luči ni več, ves svet je zavrt v temo! Drugi zopet dvigajo svoje roke in molijo: „Gospod, reši nas, utapljam se!“

Eno nam je vsem jasno: na meji dveh svetov živimo. Stari svet se potaplja, novi vstaja. Vsi vemo, da začenja novi svet..... Tudi mi katoliki vemo to. Ne zavedamo se pa mogoče, da je usoda sveta v naših rokah. Pozvani smo, da ustvarimo velike reči!

Prišel je trenutek, da pridobimo svet za Kristusa! Kako? Z našim katoliškim delom in z našo molitvijo!

Vsi so naši bratje. Mi katoliki vemo, da je naš brat vsak človek: tudi on, ki je bil zaslepljen in tako postal morilec našega brata, tudi požigalec naših cerkva, tudi vsi zaslepljeni, vsi zapeljani..... In danes bolj ko kedaj nam velja beseda Avguštinova: da **zablojenih ne smemo pobijati, temveč jih ljubiti, da tako premagamo njihovo zmoto!**

Ljubezen do bližnjega in pravičnost, to dvoje mora prevevati srca vseh katolikov v današnjih časih! In potem: na plan!

Naše delo naj ne bo skrito. Proč s polževo metodo! Počasi in previdno potipa polžek s svojimi trepalnicami iz svoje hišice in pri vsaki najmanjši nevarnosti se potegne nazaj. Ne tako mi! Svet ne bo prišel k nam, mi moramo svet osvojiti! Vsak na svoj način, kot posameznik ali v družbi! Mi moramo svet premagati z ljubeznijo in pravičnostjo! Naš nauk, naše ideje moramo ponesti na ulice naših mest, v rove

premogokopov! Mi moramo zgraditi nov dom: dom ljubezni in pravičnosti. Nikaki sanjači ne smemo biti, temveč stvarni bojevniki. Mi nočemo le govoriti, temveč tudi odločno in krepko prijeti za delo! Mi pa tudi ne prenehamo moliti, da zadobimo zadostne moči za svoje delo!

Navdušeni moramo biti, kot so bili križarji v srednjem veku, ko so šli v boj za prostost svete dežele! Novo križarsko vojsko pričenjamo mi: vojsko proti sovražstvu in krivici!

Bo zmaga naša? Da, bo! Kristus je bil s prvimi kristjani proti takratnemu paganskemu svetu. In oni so zmagali!

Kristus je in bo tudi z nami!

Nad tem svetom z vsem strašnim pomanjkanjem in trpljenjem, nad tem svetom z vsemi stroji in brezposelnimi, nad vsemi temi milijonskimi mesti, nad vsemi gospodarji sveta in kralji zemeljskimi stoji Kristus in nam kliče: „Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta!“

Mi bomo zmagali! Mi katoliki! Z našimi katoliškimi organizacijami!

Za Kristusa, našega Kralja — v boj!

Bog hoče! Amen!

ŠPANSKA DELAVSKA REPUBLIKA.

14. aprila je minolo leto, odkar ne obstoja več španska monarhija. En del španskega naroda je bil nezadovoljen s takratno kraljevsko vlado in je glasoval pri volitvah 12. aprila 1931 za republikanske socialistične voditelje in dva dni kasneje 14. aprila izgnal je svojega kralja Alfonza XIII. iz Španije. Španija je postala republika, delavska, socialistična republika.

Pričakovale so se sedaj velike spremembe. Mnogi so se nadjali, da zasije solnce na najnižje: na delavski stan. Pred volitvami so namreč socialistični voditelji obljubovali povišanje plač, brezplačna zemljišča itd. Vsakemu delavcu se je reklo, da če pride socialistična vlada, da dobe delavci lepe vile bogatašev v svojo last. Tudi tovarne in banke postanejo last delavstva. Torej za delavstvo bo Španija dežela, kjer bo teklo mleko in med, denarja bo imel delavec dovolj. Španija bo najsrečnejša dežela na svetu. In da delavec vidi, da ga voditelji ne varajo, dalo se je vsakamur v noči pred volitvami 40 peset, to je 400 dinarjev, samo, da glasuje zanjihove voditelje. Ubogi delavci so se dali goljufati. Vodili so socialistične voditelje.

Prila je republika. Socialistični voditelji prevzamejo vlado. So li sedaj izpolnili svoje obljube? Je-li prišla sedaj ona toliko obečana sreča? Je-li delavec prišel do svojih pravic? Poglejmo prvo leto te **delavske vlade!**

Obljubilo se je delavcem domove, hiše, banke, fabrike.

So jih dobili? Ko so hoteli delavci v svečani manifestaciji v Madridu, Barceloni in drugod zahtevati obljubljene jim dobrote, je vodstvo socialistične vlade poslalo nad nje orožništvo s puškami in bajoneti. Pod monarhistično vlado je dobival delavec 15—20 peset dnevne plače, sedaj pod vlado socialističnih voditeljev 8—10 peset dnevno. Treba je pa vedeti, da je peseta še padla za 45% svoje vrednosti. Prej ni bilo skoro nič brezposelnih, sedaj jih je skoro en milijon. Ta visoka številka pa ni posledica splošne svetovne brezposelnosti, ker je Španija bogata in ima veliko kolonij. — Socialisti so prej govorili o veliki svobodi, sedaj pa vlada tam pod njihovo vlado najhujša diktatura, tiranija, kakor jo najdemo samo še v Rusiji in Meksiki. Delavci so se začeli svojim voditeljem zoperstavljati.

Ko so voditelji videli, da se jim tla majejo, so skušali na vse načine, da zaposlijo delavstvo z drugimi mislimi in ga tako odvrnejo od njegovi zahtev. Nahujskali so torej delavce, naj zažigajo cerkve in samostane. Kako zelo so se prevarili oni katoliki, ki so prej celo glasovali za socialiste — sedaj jim požigajo njihove cerkve! Tako je uničil plamen neprecenljive vrednosti po raznih knjižnicah, vrednosti in dela, ki se jim je prej divil svet. Razne moderne šole, vseučilišča, biblioteke zgoré. V Malagi, Madridu, Sevilli in drugod požgo tudi ustanove delavcev, zavode delavske šolske mladine. V Madridu zgori hiša, kjer se je brezplačno šolalo, oblačilo in hranilo nad 800 delavskih otrok, v Alicantu hiša, kjer je bivalo 500 najubožnejših otrok itd. Delavska vlada zažiga šole in zavode delavskih otrok samo zato, ker so te šole vodili katoliški duhovniki in redovnici. Šole in zavode zažge najubožnejšim, a ne briga se, kako bo sedaj oskrbel ta reveže, ki so vrženi na cesto. S tem so torej hoteli odvrniti pozornost delavcev na obljubljene dobrote. S tem se je hotelo socialistično vodstvo obdržati na vladi. Ali delavstvo ni odnehalo od svojih zahtev.

In tedaj so jih našuntali: „Pojdite, in požgite zrela polja bogatašev! Ko bodo oni videli, da je vse njihovo delo uničeno, ne bodo več hoteli sejati in orati — in lahko se boste potem polastili njihovih premoženj in posestev!“ — Kakšna mržnja! Kakšno varanje! Zopet so nekateri ubogi delavci poslušali nasvet svojih voditeljev in šli so požigati zrelo žito na polju. Ubogi delavec, kako se da zapeljati — kakor v Rusiji! Ravno stem požiganjem je delavec sam najbolj trpel! Radi požganih žitnih polj je cena kruhu jako poskočila. Podražile so se tudi druge stvari. Delavec pa nima denarja. Mnogi so bili že itak brezposelni, drugi pa so od socialističnih voditeljev nahujskani štrajkali in tako izgubili — kruh. Tako je sedaj delavstvo videlo, da ga njegovo socialistično vodstvo vodi za nos. Pisali so v svojih listih: „Prej nismo imeli oblasti imeli smo pa kruh. Sedaj nimamo niti oblasti, niti kruha“. „Prej smo imeli kruh in delo, sedaj imamo lakoto in izstreljene krogle v svojih prsih.“

Vlada je med tem izvedla agrarno reformo, a delavstvo ni dobilo nič. Socialistični voditelji so si razdelili zemljo med seboj, delavstvo ti pa strada!

Delavstvo je tako jasno spoznalo, da njihovi socialistični voditelji skrbijo le za sebe in svoje žepe; zapustili so torej svoje vodje, in šli drugam: nekateri v komunistični tabor, drugi so spoznali, da le ena je prava rešitev za delavca, če se namreč čim bolj oklene Onega, ki je učil: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe! In da je treba žejne napojiti, lačne nasiti, revežem pomagati! To je Kristus! On je rekel: Kar ste storili enemu mojih najmanjših, to ste meni storili.

Oni, ki so odšli med komuniste, so pač pozabili, da komunizem v Rusiji še vse huje zatira delavski stan, kakor socialisti v Španiji.

Oni pa, ki so oklenili Kristusa in njegova Cerkev, gredo sedaj z mirnim pogledom na delo za svojo pravično stvar — in zmaga bo njihova. Saj je njim in nam vsem Kristus zaklical: Jaz sem svet premagal!

Da, ravno v Španiji je katoliška Cerkev, ki v njej vlada Kristus, vedno branila pravice zatiranih in pomagala trpečim. Zato je tudi danes le katoliška Cerkev sposobna, da reši

Španijo. Kadar je socialistična vlada zažigala cerkve in pregnala duhovnike, tedaj so škofje in drugi duhovniki zbirali darove za siromašno delavsko deco, ki so na njo socialistični voditelji pozabili..... Za brezposelne se delavski voditelji niso nič pobrigali, podpirali pa so jih katoliki. Tako je dobila katoliška Cerkev ravno radi tega tudi ugled pri delavstvu. Delavstvo je spoznalo, da socializem ne pozna ljubezni, še manj pa njegov brat komunizem. Prava ljubezen je doma le v katoliški Cerkvi.

Španski katoliki še danes niso zmagali nad onimi, ki smo jim lani obljubovali zlate gradove, danes pa njihovih pravic ne priznajo. Še bodo morali katoliki precej trpeti, predno dospejo do zmage. Potrebne so jim dobre katoliške organizacije — in ravno teh jim manjka.

To je pa tudi nam resen opomin. Le v organizaciji je danes rešitev za delavca. Držimo se naših katoliških organizacij! In zmaga bo naša — verujmo v to z nepremagljivo vero! Ker z nami je Kristus in njegova Cerkev!

RANE IN ZDRAVILO.

Naša moderna civilizacija je prišla do prepada. Umerjena samo na ta svet, zakopana v iskanje le osebne koristi brez ozira na božje zapovedi in zastrupljena po nenasitnem poželenju, izpostavlja človeško družbo največji nevarnosti. Ta moderna brezbožna civilizacija je tudi rušiteljica od Boga hotene zasebne lastnine. Ona jo zlorablja zoper naravni zakon, po katerem je zemlja za vse ljudi, da vsi od nje živijo in ne zato, da se le nekateri od nje čez mero bogatijo.

Človeku se v glavi vrti, ko bere kako premoženja so si nakopili posamezni industrijalci in fanančniki. Rockefeller v Ameriki n. pr. ima sam 315 milijonov dolarjev letnih dohodkov od svojega ogromnega premoženja, ki dosega svoto čez 10 milijard dolarjev. Fordovo imetje se ceni na 25 milijard dolarjev, medtem ko ima Nizam de Hyderabad le 12 milijard i. t. d. Prav ima nadškof v Cincinnati, ko piše: Ali je pravično, da more zbrati industrija take dobičke? Sistem, ki to omogočuje, je slab in vodi človeško družbo v pogubo. Sam papež Pij XI biča te krivične razmere v zadnji okrožnici od 3. maja t. l.

Industrija je producirala čez potrebo z edinim namenom po večjem dobičku. Da je le zaenkrat donášalo milijone, kaj so se brigali za to, da tako ne bo šlo naprej, in da bo nekega dne sledila tej brezvestnosti brezposelnost in bodo milijoni delavcev na cesti. Tako je Amerika proizvajala letno 8 milijonov avtomobilov, medtem ko jih cel svet letno ni rabil 6 milijonov, je napravila 900 milijonov parov čevljev, ko jih rabi le 300 milijonov parov i. t. d.

Tako se je res posrečilo nekaterim, da so neizmerno obogatili in si na škodo človeštva osvojili preveč dobrin te zemlje, ki je zato postala za premnoge kraj skrajne bede, kar bi ne bilo treba.

Kam bo to pripeljalo človeštvo? Nemški industrijalec Rechberg piše, da je 70 milijonov mož v Evropi obsojenih na smrt, če Evropa ne bo mogla izvažati svojih izdelkov. Čudna napoved, a naj ne mislijo prizadeti, da bodo ti milijoni mirno od glada pomrli in se ne bodo poprej maščevali nad krivičnim družabnim redom. Papež piše v prej imenovani okrožnici: Javni red je bolj ogrožen kod kedaj in nevarnost strahovlade in anarhije vedno bolj preti človeški družbi.

To so rane, globoke in nevarne. In zdravila, ali jih imamo? Da, imamo jih. Naštevaj jih papež v isti okrožnici. Zdravila so naravna in nadnaravna.

Najprej naravna. Papež roti vse one, ki vladajo svet, naj skrbijo, da bo v zakonodaji in vsem življenju zlasti gospodarskem, zavladata pravičnost in ljubezen. Naj skrbijo, ko imajo moč, da bodo dobrine tega sveta pravičneje razdeljene kot so. V resnici, koliko sredstev imajo države, da bi napravile pravičnejši red. Kaj pomagajo vse drage mednarodne konference za mir, kaj vse pogodbe, ako ne odstranijo poprej krivic.

Sama naravna zdravila pa ne zadostujejo, treba je še nadnaravnih, ker kriza ni le v gospodarstvu ampak tudi v človeških dušah.

Papež našteva zlasti dvoje sredstev: molitev in pokoro. Najprej molitev. Ko bi se res ljudje v dobri molitvi obračali do nebeškega Dčeta, ali bi ne prišli do zavesti, da so bratje med seboj, ko časte istega Očeta. Če so bratje, jih mora vezati ljubezen in pravičnost. Brez tega čuvstva sploh ni prave molitve.

Molitvi naj se pridruži še pokora, ki popravlja hudo in je najboljšo sredstvo zoper strasti, zoper poželenje oči, zoper poželenje mesa in zoper napuh življenja. Te strasti so ravno povzročile vso našo moralno in gospodarsko bedo. Ako jih s pokoro ne premagamo, nas bodo one uničile.

Kedaj bi bilo lepše začeti s temi zdravili, ako ne v lepem mesecu juniju, ki je posvečen presv. Srcu Jezusovem. V tem presv. Srcu so ona zdravila, ki jih rabi bolno človeštvo, da ozdravi, saj je sam rekel, kazaje na svoje Srce: Glej Srce, ki je ljudi toliko ljubilo! (Se nadaljuje.)

Gerra v. d. Boogaard:

O SOCIJALNEM DELU HOLANDSKE ŽENE.

Vsi, ki po svoji zmoti resnico najdejo, so-modrijani.

Vsi, ki so svoje zmote borci, so-norci.

Ko Sovjetska Rusija izdaja častne doktorate v brezbožništvu in ustanavlja po radiu visoko šolo v nemškem jeziku proti Bogu, da bi se tudi inozemstvo navzelo strupa, tedaj pomeni za nas katoličane, zlasti za nas katoliške žene, da moramo biti pripravljene.

V Rusiji, Mehiki, Kitajski, Španiji, trpe katoličani javno preganjanje, do molčim o tistem preganjanju v drugih evropskih deželah!

Pogum moramo imeti, da vidimo resnico. Pogum moramo imeti, da to resnico v polni konsekvenci tudi nosimo! In prav zato je velika in lepa naloga, ki leži pred nami na socialnem torišču. Zato tako rada pišem za vas, slovenske žene, o socialnem delu nizozemske žene. Mala Holandska, na svoji sivi obali, ki je že toliko storila v tem oziru, prav res zasluži, da obrnejo na njo svojo pozornost tudi drugi narodi.

Kje leži težišče, ko obravnavamo socialno vprašanje? Kaj zahteva njegov del: žensko vprašanje?

Rešitev katoliškega ženskega gibanja leži prav gotovo na socialnem poprišču. Tam je odprto ženi široko polje za udejstvovanje, ki se prav tesno naslanja na žensko naravo, v kateri lebdi smisel žrtve, ljubezen do bližnjega.

Mati živi v vsaki ženi, bodisi, da je fizično ali psihično poklicana k materinstvu.

To temeljno nagnenje, ki živi v vsaki ženi, je treba razvijati in negovati, da žena, ki po poklicu ali pod silo razmer ne postane telesna mati, pride v duhovnem smislu do materinstva in zraste v močno socialno ženo, ki dela in se trudi za srečo in blagor mnogoterih ubogih, ki so njeni skrbi izročeni.

Krščanstvu pripada čast in prednost, da se je prvo zavzelo za oskrbo revnih in bednih. Niti Grki, niti Rimljani s svojo visoko kulturo, niso poznali skrbi za uboge. Tudi Judje niso poznali organiziranega skrbstva za bedne. Prvi kristjani s svojimi diakonisami so napravili začetek v tem oziru.

Skozi vse čase pa se je prav žena udeleževala pri tem delu na sijajen način. Pomislimo le na Melanijo starejšo in Melanijo mlajšo, na cesarico Heleno in Pulherijo, Margareto Škotsko, Elizabeto Turingiško! Kdo je reorganiziral na Angleškem svoječasno tako strašne razmere po ječah? Bila je to žena.

Kdo je reorganiziral celotni Rdeči križ ob svetovni vojni? Zopet žena! Mislimo na Maggy Lekeux, belgijsko učiteljico, katere socialna dela po njeni smrti sedem njenih naslednic ni moglo zmagati.

Na take žene smemo biti ponosni! Bodimo res ponosni v

pravem pomenu na svojo „ženskost!“ Bodimo pa popolne žene, brez vsake moške primesi! Pravi mož bi nas moral zaničevati, če posnemamo moške, prava žena pa nas sme zasmehovati zaradi takih neumnosti.

Toda: kako je žena, kar se tiče socialnega dela organizirana na Nizozemskem?

To delo lahko delimo na dve torišči:

1. v ženski zvezi,
2. v posebnih društvih.

1. Na Nizozemskem je bila Katoliška ženska zveza za škofijo Haarlem ustanovljena 1. 1913, za škofijo Utrecht 1. 1915, kmalu potem pa za druge škofije: 's Hertogenbosch, Breda in Roermond.

Leta 1918 je prišlo do združitve škofijskih zvez. Predsednica te federacije je baronica Steenberghe-Engeringh (ki je tudi točasno predsednica, Internacionalne katoliške lige ženskih zvez.)

Cilj ženske zveze je: sodelovanje žene v katoliškem socialnem življenju ob izključitvi vsakega zgolj političnega udejstvovanja.

Sredstva za doseg tega cilja so:

a) Pospeševanje ženskega razvoja na podlagi katoliških principov.

b) Opora obstoječim in pobuda za nove ženske organizacije.

c) Pospeševanje skupnega dela med posameznimi katoliškimi ženskimi društvi.

Ženska zveza hoče torej društvom pomagati in jih podpreti.

Pa tudi sicer skrbi ženska zveza za razvoj ženske izobrazbe s prirejanjem tečajev na apologetičnem in kulturnem polju, v gospodinjstvu, šivanju, kuhanju, prvi pomoči v nezgodah itd. Prireja tudi predavanja iz verskega, gospodarskega, družabnega in umetnostnega življenja. Zveza tudi razširja dobre in poceni knjige. Prireja tudi zborovanja, kjer se razpravlja o verskem in družabnem življenju katoliške žene.

(Se nadaljuje.)

NEMČIJA.

Moers-Meerbeck. Neusmiljeno kosi smrt med našimi. Vsled operacije na želodčnem raku je umrla ga. Strnad v starosti 48 let. Doma je bila iz Tržiča na Dolenjskem. — Po dolgi in mučni bolezni je preminul 63 let star Tomaž Janšek iz Št. Ilja pri Slovenj Gradcu. — Po tri letni težki bolezni nas je Zapustil zvest član društva sv. Barbare in skrbni oče svoje družine Franc Hubert, star 56 let, doma iz Šmartna pri Cerkljah. Pokojni je bil zvest naročnih katoliških listov. — Umrla je tudi članica Rožnvenške bratovščine ga. Neža Konic, doma iz Gorjan pri Bledu, stara 57 let.

V samostan sester sv. Elizabete je vstopila Ljudmila Mlinarič. Pridna hčerka se je aprila meseca poslovila od svojih strišev, bratov i nester ter odšla v Fridrichsburg pri Muenster. Prav ganljivo je bilo njeno slovo, ko je opravil domač g. župnik sv. mašo v kapelici čč. sester, kjer so pristopili vsi domači k sv. obhajilu.

G. župnik je preskrbel prav lepih darov blagi Mlinaričevi hčerki, tudi neka nekatoliška družina je poklonila lep dar. G. Jozef Mlinarič je doma iz Zabukovja pri Sevnici in priden naročnik katoliških listov.

V imenu g. Mlinariča se uredništvo prav lepo zahvaljuje vsem, ki so kaj pripomogli k lepemu slovesu njegove hčere.

Poroke. V Oberhausen-Osterfeld se poroči Marija Sedevšič iz Rakeka z nemškim državljanom Vincenc Jamšek. — V Bauer-Resse se poroči Hedvika Kokalj iz Kresnic pri Litiji z nemškim državljanom Ivan Turmek. — Častitamo!

„Naša emigracija v Njemačkoj“ je naslov brošure, ki jo je izdal iseljeniški izaslanik g. Berislav Deželič v Düsseldorfu.

Brošura obravnava na 68 straneh te-le panoge izseljeniškega življenja Jugoslovanov v Nemčiji: 1. zgodovinski pregled, 2. pokrajina, v kateri žive naši izseljenci, 3. gospodarski

in socialni položaj, 4. socialna politika, 5. denarni promet, 6. prosvetno narodno delo.

G. pisatelj ugotavlja, da šteje naša emigracija v Nemčiji okrog 50.000 duš. Organizirani so naši v dveh „Zvezah“ in sicer: „Zveza jugoslovanskih katoliških društev“, ki šteje 2243 članov in koje predsednik je g. Ivan Lindič, stanujoč v Moers-Meerbeck, U-str. 19, in „Zveza jugoslovanskih delavskih in podpornih društev“ s 1691 člani, ki jo vodi g. Pavel Bolha.

G. izseljeniški izaslanik Deželič je organiziral po nekaterih kolonijah šolske tečaje, ki jih vodijo nekateri naši izobraženi izseljenci sami. Po statistiki „Naše emigracije“ se vodijo ti tečaji na 8 mestih in sicer v: Gladbeck, Homberg-Hochheide, Marl, Moers-Meerbeck, Oosterfeld, Recklinghausen-Suderwich, Gladbeck II. in Gertha.

Razn imenovanih katoliških, delavskih in podpornih društev imajo naši rojaki v Nemčiji še več pevskih odsekov in eden tamburaški zbor, kakor tudi 3 telovadna in športna društva.

HOLANDIJA.

Pater Teotim piše. Bila je Binkoštna nedelja, prekrasno majniško vreme. Vse je oživel pod toplinim solničnimi žarki. Bila je proslava Glasbene Matice v Ljubljani. Od vseh strani je donelo petje prihajajočih pevskih zborov. Mesto je bilo polno gostov. Odkrili se bodo spomeniki peterih velikih godbenikov.

Toda koga zagledam naenkrat pred seboj? Milan Lovko iz Heerlerheide pride ravno z vlakom iz Holandije in se postavi pred me. „Kako se godi našim dobrim Slovencem v Holandiji? Še obstoji naš pevski zbor v Heerlerheide? In naš kapelnik Kronovšek? Pojdi z menoj k odkritju spomenikov!“ in postavlja se ob mimoidoči sprevod, kjer so peli: „Živi, živi duh slovenski“, tudi midva sva pomagala; pogledala sva se in se med prijetnim razgovorom spomnila, da tudi tam pri vas v Holandiji sedajle to-le požete..... Bog vas živi!

Umrla je dne 4. maja v bolnici v Heerlenu Frančiška Verdev, žena in mati 3 malih otrok. Pogreba, ki se je vršil v Brunssum dne 6. maja, se je udeležilo jako veliko število našega naroda. Mož pokojne se zahvaljuje vsem udeležencem za spremstvo na zadnji poti žene. Naj počiva v miru!

Velik delavski praznik je obhajalo katoliško delavstvo Holandije, province Limburg 16. maja. v Sittardu. Tisoči in tisoči delavstva so se zgrnili ta dan v malem mestecu. Dopoldne so se vršila razna zborovanja, popoldan je pa bila veličastna manifestacija na prostem. Popoldanske proslave so se udeležila tudi vsa naša jugoslovanska društva sv. Barbare s svojimi zastavami. Največ pozornosti je vzbujala v sprevo du ravno naša jugoslovanska grupa, ki se je lahko ponašala z najlepšimi i zastavami — to ne trdimo samo mi, to so ugotovili Holanci sami! — Izmed 110 naših zastopnikov so pač najbolj ugajali oni v uniformah, zlasti še trojica iz Spekholzerheide. Žal, da so nekatera naša velika društva poslala le po par mož.

Odpuščenih je bilo s 1. majem t. l. na državnih rudnikih 51. Jugoslovancev, med njimi skoro izključno samci. Nekaterim oženjenim, ki so bili odpuščeni brez vzroka, se je posrečilo delo nazaj izposlovati.

Vsem odpuščenim je ravnateljstvo plačalo potne stroške v Jugoslavijo, oženjenim tudi za prtljago in za družino. — Obveščeni smo, da rudniki to niso dolžni storiti, pa vendar store. Zeleli bi, da bi to storili tudi privatni rudniki. Nekateri naši so poslali nazaj na rudnik pismeno zahvalo za uslugo, ki jim jo je ta skazal. Prav lepo znamenje olike.

Kdor je odpuščen na Oranje-Nassau — brez vzroka — naj to takoj javi na našem Konsulatu v Heerlenu, ker se vrše pogajanja z družbo, da se prizna i tem potnina v domovino.

S kolesi so se odpeljali nekateri naši istrski Slovenci v Jugoslavijo. Bili so več mesecev, da nekateri celo leto, brez poslo. Ker ni pač nobenega upanje na skorajšno zaposlitev,

jim ni preostajalo drugega, kakor s kolesi se podati v domovino.

„Prosim, napišite mi listek, da bom šel na rudnik vprašat za delo!“ s tem pozdravom vstopi pred nekaj dnevi v pisarno slovenskega duhovnika nek Jugoslovane, ki je ravnokar prišel iz domovine. Takoj spozna duhovnik v možu enega, ki pred tremi meseci ni hotel ubogati, da bi si vzel dopust, temveč je odpovedal delo in odrajal domov. Pozneje je pa pisal z doma, naj se mu vendar preskrbi zopetna zaposlitev, da se hoče vrniti, nakar je dobil odgovor, da je vsak tak poizkus brezuspešen, in naj se ne podaja na pot, ker dela gotovo ne dobi. Ali človek božji ne verjame, dokler sam ne poskusi. Zopet je prirajal — in žalostno bo moral zopet odražati. Zlat nauk za vsakogar, ki hoče na pot: Predno se odpoveš delu ali predno greš na dopust, pomeni se prej s kim, ki stvar razume, da ne bo preprosto!

Kdor želi v Jugoslavijo meseca avgusta naj se javi pri enem izmed predsednikov društev sv. Barbare ali pa pri slovenskem duhovniku v Heerlenu. Prijave po 1. juliju se ne bodo mogle upoštevati.

Umrla je dne 22. maja v bolnici v Heerlen gospa Cerjakova iz Heerlerheide, Roebroekerweg Café Zagreb. Zapušča moža in 1 otroka. N. P. v. m!

Za blagajno brezposelnih Jugoslovancev je daroval jugoslovanski Konsul g. Dupont znesek 25.— fl.

Naznanilo. Podpisani naznanjam vsem rojakom, da vozim na dom premog na rudniške izkaznice, kakor ga tudi prodajam na debelo in drobno. Dalje sprejemam tudi vsa dela in popravila pri vodnih in električnih instalacijah, štedilnikih itd. Imam v zalogi iz domovine znane plehe (Bratfane). Za naročila se vljudno priporočam. Postregel bom vestno in točno. Franc Parfant, Bokstr. 51, Heerlerheide.

Na hrana in stanovanje (Bedienschaft) sprejme po jako nizki ceni samce ga. Antonija Kuder, Kampstr. 42, Heerlerheide.

MED NAŠIMI V BELGIJI.

„Kako dober je vendar naš narod“, sem si rekel pred dnevi, ko sem se vrnil s svojega potovanja po naših kolonijah v Belgiji. Kako si zažele obiska svojega duhovnika! Povsod veseli, smehljajoči obrazi..... prijeten, domač razgovor po naših družinah tako prijetno gane človeka. Kako zelo rad bi se še in še vrnil med te naše drage! Koliko se je že storilo, koliko pisalo, da bi tudi naši Slovenci v Belgiji dobili svojega stalnega duhovnika, pa doslej vse zaman. Najbolj težko nam je pač to, ker ravno najmerodajnejši krogi nimajo smisla za to. In vendar kako zelo potrebni bi bili naši rojaki svojega dušnega pastirja! Potrebni pravim, in ravno tako vredni! Saj tako radi pridejo v cerkev, če le zvedo, da bo zopet slovenska pridiga in slovensko petje. V neki koloniji pride pri slovenski službi božji več Slovencev k sv. maši, kakor pri dveh „flamskih“ sv. mašah drugih narodov.

V Eysdenu je bila dne 5. maja — na Kristusov Vnebohod — sv. maša. Pevci so kaj lepo zapeli. Mala cerkva je bila natlačeno polna. Da bi le bila vsako nedeljo!

V Waterschei je bila sv. maša 22. maja. Tudi tu je bil prav lep obisk. Velike zasluge za to ima mala Helena Ipavic, komaj 12 letno dekle, ki je cel dan tako ljubeznivo spremljala slovenskega duhovnika po kolonijah, da se ni izgubil po neštetih cestah.....

V Winterslagu so pa zopet prav lepo zapele naše pridne pevke pri sv. maši, dne 22. maja, kakor pač znajo samo v Winterslagu. Starosta tamkajših Slovencev g. Franc Cesar je pa s svojo propagando po hišah poskrbel za lep obisk.

V Jugoslavijo je odišel iz Winterslaga g. Deželan z ženo in 3 otroci, dalje g. Kantuša, ki je bil član društva. V kratkem odide tudi mlada Venetova gospodinja gospa Matilda v domovino. Dobra cerkvena pevka je nekaj bolna, upamo, da ni nevarno in da se vrne za nekaj mesecev, ko se navžije svežega slovenskega zraka, vsa vesela in navdušena nazaj v Winterslag.

Umrli je v Waterschei dne 5. aprila Jozef Komac, istrski Slovenec, stanujoč na Bld, Circulaire 58. Krasen pogreb so mu priredili. Zapušča ženo-vdovo in tri večje hčere.

Najmlajša hči Marija bo mogoče še umetnica v godbi in slikanju. Radi njenih izrednih talentov je prišla po posredovanju domačega g. kaplana v zavod v Ons pri Liege, kjer se uči teh dveh predmetov. Bog ji daj srečo in blagoslov in da bi vedno tako pridna ostala!

FRANCIJA.

Pismo iz Tucquegnieux.

Ucitelj Janko Jankovič:

Dragi rojak!

V sedanjih, res ne lahkkih časih, zadene skoro vsaka prošnja na gluha ušesa. Borba in skrb za življenje sta naredila iz človeka strašnega sebičnega. Vsak misli, da mora samo zase skrbeti. Da boj za obstanek ubija v nas vse ono, kar nas dela ljudi in nas ponižuje in spreminja v živali. Le pogledjmo, če res ne žive mnogi ljudje prav tako kakor žival.

Zjutraj vstane — tudi žival. Potem se obleče — žival sicer ne. Vedeti pa moramo, da je mnogo ljudi, ki so tudi v tem začeli posnemati žival. Dan za dnem propagirajo nagoto in ubijajo v človeku sramežljivost. Žival se dalje zjutraj nič ne zmisli na svojega Stvarnika — tudi človek dela tako. Potem gre žival na lov, da si poišče hrane. Nič ji ni mar na kakšen način si jo pridobi. Če je treba v boju za hrano koga umoriti, se žival nič ne pomilja, ampak enostavno opravi svoje gnusno dejanje. Na žalost beremo dan za dnem v časopisih o roparskih umorih, ki nam pričajo, da človek ni nič boljši. Zvečer leže žival k počitku — zopet brez misli na Boga. Na tisoče ljudi stori isto. Nedelj in praznikov živali ne poznajo. Njihov praznik je takrat, kadar kaj snejo. Kaj pa ljudje? O, prav taki so mnogi, mnogi. Često imamo priliko slišati žalostno, človeka nevredne besede: „Moj bog je kruh in pečenka.“

Opisal sem Vam kratko življenje živali, ki nima pameti in videli smo, da je življenje razumnega človeka v mnogih slučajih prav tako. V mnogih slučajih pa živi človek slabše kakor žival. Pogledjmo konja. V mladih letih se je naučil rezgetati. Vse zastoj je, nikdar ga ne boste pripravili, da bi mukal ali lajal. Kaj pa ljudje? Nas je naučila naša dobra slovenska mati moliti in slovensko govoriti. Odšli smo v tujino za kruhom. Tujina nas izkorišča in izrablja, to ve vsak. Delavec dobi morda polovico tega, kar zasluži, ostalo ostane last tujine. Koliko slovenske krvi je že preteklo v tujih rudnikih, koliko jih je moralo že pustiti svoje mlado življenje v tujini. Ali ne dovolj.....? Nekateri mislijo, da ne, in žrtvujejo tujini še to, česar bi jim ne bilo treba. Tujini na ljubo se sramujejo vere in materinega jezika.

Kaj naj rečemo o njih, ki so slabši od živali? Kako se bodo vrnili v domovino, kamor bo treba morda prej kot si kdo misli. Ali jih ne bo sram, da so zatajili dve najdražji svetinji, ki so jih nesli s seboj, pa se vračajo brez njih? Ali jih ne bo sram, da so imeli tako malo ljubezni do svoje sicer revne, a narodno in versko tako bogate in zavedne matere, da so se izneverili temu, česar jih je naučila? Prav je, da se učimo in da znamo več jezikov. Pregovor pravi: kolikor jezikov znaš, toliko glav veljaš. Nikdar pa ne pozabimo, da smo sinovi in hčere slovenskih mater, da je naša ali pa naših starišev zibel tekla na sicer majhnem, a najlepšem koščku sveta, na Slovenskem. Učimo se najprej svojega jezika in govorimo med seboj v svojem jeziku in ne v tujem. Slabi stariši, ki nimajo toliko moči, da bi navadili svoje otroke, da ne bi pred njimi govorili v tujem njim samim neumljivem jeziku. Taki stariši so izdajalci svojega naroda in sužnji svojih otrok. Tako početje se bo prej ali slej bridko maščevalo nad vami in vašimi otroci.

Dovolj naj bo, da damo tujini svoje moči in zdravje, naši dve najdražji svetinji: vero in narodnost pa ohranimo sebi

in otrokom in jih ponesimo zopet domov, ko bomo zapuščali tujino. Storimo to, da nas ne zadene prokletstvo in da se ne uresničijo besede naše himne, ki pravi: Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada!

Kako bi z denarjem?

214 milijard frankov so posodili Francozi raznim državam, kakor je izračunal francoski narodni poslanec Paul Faure. Med drugim znatem del tudi Jugoslaviji. Na primer še prav pred kratkim 250 milijonov frankov. Samo za obresti dobijo Francozi vsako leto po več milijard ali po več tisoč milijonov frankov. Če bi pa kdo samó to ogromno francosko narodno premoženje enakomerno razdelil med francosko ljudstvo, bi mogel slehernemu Francozu, vključeno dojenčke po zibkah, stisniti v roke po pet francoskih jurjev, to je po več kakor 5.000 frankov. Kar je že čedna dotica in svotica.

Zaradi svetovne gospodarske krize pa mnoge države ne morejo več plačevati ogromnih obresti za najeta posojila in so Francozi v velikih skrbih, da bi ne izgubili posojenega denarja. Zato sklicujejo s svojimi hogatimi angleškimi in ameriškimi prijatelji posvetovanja in zborovanja, kaj bi ukrenili, da bi jim države — dolžnice lažje in bolj gotovo plačale svoje dolgove, pa ne morejo najti pametnega izhoda. Veliko izposojenih kapitalov je že izgubljenih, precej pa jih še bo.

Francozi imajo še veliko denarja in bi ga na dobre obresti radi posodili. Samo ljudi ne najdejo, ki bi jim svoj denar lahko brez skrbi zaupali.

Treba je priznati, da so ti kapitali v veliki meri sad stoletne francoske skromnosti in varčnosti.

Ne sicer tako velik, vendar bi bil precej lep tudi kunček slovenskega denarja, ki ga je nas 20.000 slovenskih izseljencev v Franciji tekom zadnjih deset let po nepotrebnem izdalo Francozom za njihova ponarejena vina, za ničvredno pivo in drage likerje. Star slovenski pregovor pravi, da je boljše prihranjeno jajce, kakor sneden vol. Naš slovenski „vol“ ni bil sneden, marveč izpit, kar je še bolj čudno in še slabše.

Merlebach.

Brezplačni transporti domov. Na mnoga vprašanja, ali še velia ugodnost brezplačnih transportov v domovino, naj služijo sledeča pojasnila:

Brezplačno vožnjo do Iesenic daje samo družba **Sarre & Moselle** (druge, na pr. **Wendel**, pa ne!) in to na v prvi vrsti tistim, ki jih **Sarre & Moselle** sama odpusti. Potem na tudi tistim, ki prostovoljno pustijo delo in se hočejo vrniti domov. V obeh slučajih pa velia pogoji, da se tisti, ki so odpuščeni oziroma, ki prostovoljno odpovedo delo, takoj zglase na osebnem oddelku pri g. Feldu v Carlingu, kjer vložijo svoje potne liste in dobe nadaljina navodila.

Tisti, ki so že več kot mesec dni odpuščeni, na niso odšli domov, ne dobiijo od **Sarre & Moselle** več brezplačne vožnje. Toraj se je treba prej zatrdno odločiti, ali domov, s prosto vožnjo ali pa ostati in poskusiti še kje drugje srečo.

Za pohoštvo, ki bi ga odpuščeni hoteli vzeti seboj, se tudi dobi brezplačen vagon, če se jih zbere 5 skupaj. Je pa s tem združeno veliko več težav in sitnosti. Treba je pravočasno obvestiti tudi naše oblasti ter zaprositi carine prost uvoz i. t. d. Bridko šolo je v tem oziru naredilo prvih pet tovarišev, ki so odšli že začetku marca, pohoštvo pa je dospelo za njimi šele maiatoda kako: nepravilno naslovljeno, zacarinjeno, i. t. d., tako da se je stroškov nabralo več, kot je pohoštvo vredno. Zato je za bodoče treba veliko skrbnosti in previdnosti! Obrnite se v takih slučajih na tukajšnje Katol. Misijo, da vam da tozadevnih pojasnil, v Ljubliani pa takoj ob prihodu pri g. Finku, izseljeniškem nadzorniku na Miklošičevi cesti!

Ukinjene so družinske doklade, za one, ki imajo družine doma. S tem so prizadeti najbolj br. Hrvatje, ki se ravno radi tega spravljajo domov.

Iz društvenega življenja. Radi smrti predsednika republike

so bile prepovedane vse prireditve. Zato se tudi napovedan koncert našega „Triglava“ ni mogel vršiti, kar nam je bilo zelo žal.

Na razvalinah okrog Verduna. Zelo posrečen izlet je organiziralo Slov. podp. društvo sv. Barbare na Binkoštni ponedeljek. Dva polna avtobusa sta zapeljala 50 izletnikov na slovite Verdunske bojne poljane. Ker sama vožnja tja in nazaj vzame 8 ur smo morali zelo hiteti. — Vendar smo videli dosti, preveč! Po 16 letih je še vedno vse ena sama velika groblja, izpod katere morda milijonske žrtve kličejo vsem tisočnim obiskovalcem: „Ljudje, ne več vojske, dosti je nas!“ — Bog ve, ali najde njih klic kaj odmeva? — Z izletom smo bili vsi prav res zadovoljni. Da nas dolga vožnja in grozote, ki smo jih gledali, niso utrudile, zato je skrbel neugnani in neprekosljivi burkež, sloven. krojač g. Komac iz Freyminga.

Vabilo na Mladinsko Akademijo.

Vrši se kakor že napovedano, 5. junija pop. ob ½5 uri v veliki dvorani g. Gehla na Freymingu. Pričakujemo, da bo ta prireditev, ki bo prva te vrste v Merlebachu, privabila Slovence polnoštevilno!

Spored:

1.) Kratek slavnostni nagovor v počastitev slovenskih kater! (Obenem kratko pojasnilo vsem točkam, ki so na sporedu.)

2.) „Sirota Jerica“, ganljiva pravljica igrana v 4. slikah, pri kateri nastopa 21 deklic in dečkov v vlogi palčkov, angeljev, vil. Besedilo deloma v petju s spremljavo harmonija, gosli in klarneta.

3.) Otroški zbor (80 pevcev!) poje ob spremljavi harmonija, gosli in klarneta slovenske narodne pesmi:

a) „Gor čez pezero“, „Kaj pa delaš Anzelček“, „Rožice bom trgala“, „Slišala sem tičko pet“.

b) dve šaljivi: „Otroci bezajo murčka“ in „Žabe“;

c) s spremljavo kromatične harmonike: „Marko gre snubit“ in „Mi se imamo radi“.

4.) „Kjer Ljubezen Tam Bog“, enodejanka po povesti ruskega pisatelja L. Tolstoj. Za naše razruvane razmere podučna, pomenljiva in obenem ganljiva igra!

5.) Zaključni pevski zbor „Triglav“ s tremi, tej prireditvi primernimi pesmimi: „Mladosti ni“, „Domov“, „Slovenska pesem“.

Povabljeni so tudi gospodje od Izseljeniškega poslaništva, g. dr. Lukatela in drugi iz Pariza, g. konzul Božovič iz Metza, enako tudi naši slovenski sosedje iz Aumetza in dr. Prerokovati ne znamo, vendar si upamo trditi, da ne bo nikomur žal. Še to: čisti dobiček je namenjen revnim slovenskim otrokom!

Po Akademiji se vrši istotam ljudska veselica pod okriljem podpor. slov. društva sv. Barbare.

Cerkveni vestnik. — Kot majhen nadomestek šmarnične pobožnosti, smo imeli vsako nedeljo in praznik po sloven. službi božji litanije M. Božje pred izpostavljenim sv. R. Telesom.

Vestnemu cerkven. Ključarju g. Ribiču se je družina pomnožila za enega „Kumpelna“. Krščen je bil na ime Ivan-Silvester. Častitamo!

Obletnica. V torek 24. maja se je vršila pogrebna obletnica za pokojnim g. Berg-om, sloven. restaurantom.

„Kdor govori kaj ne ve, on vreme hval al toži.....“, tako je zapisal naš slovenski pesnik Prešeren. Ker ne vemo nič več, povemo toraj še to, da uživamo že pristno poletno vročino, da se kar skrivamo po svojih luknjah in se je že začel čas „kislih kumarov“, kakor se imenuje čas, ko vsakega, kateregakoli poklica, več ali manj objame „lenček“!

Liévin P. de C.

V naši koloniji hodijo vsi slovenski otroci v zasebno šolo, ki jo vzdržuje družba. Mnogi lepo napredujejo. Tako so bili v zadnjem izveščju objavljeni sledeči naši otroci, ki so bili pohvaljeni:

1. razred: A. Cehte, V. Laznik.

2. razred: F. Kovač, A. Moškotevc, Jakše, Lackovic, Leskovsek.

3. razred: Spitaler.

4. razred: E. Rahle.

Od deklic so pohvalno omenjene: A. Hribovšek in M. Sovre.

Slovesno sv. obhajilo je bilo na Binkoštno nedeljo. Po tukajšnji francoski navadi gredo otroci precej pozno k sv. obhajilu v starosti 10 do 12 let. To delajo zato, ker bi sicer starši ne pošiljali otrok h katekizmu, ki je prostovoljen predmet, ki se uči izven šole, po navadi v cerkvi pred šolskim podukom. Pred slovesnim obhajilom imajo otroci tridnevne duhovne vaje. Tudi sv. obhajilo se kar najslovesneje izvrši. Pač pa nimajo za sv. Birno kakih posebnih slovesnosti. Za nas je to novo, da posamni otroci nimajo botrov, ampak je za vse nastavljen po en boter in boterca.

Prvo skupno romanje na Loreto.

Na nedeljo dne 10. julija bo prvi slovenski romarski shod na Loreto pri Liévin. Ob 10 h bo slovesno cerkveno opravilo. Po sv. maši počastimo spomin tu pokopanih vojakov iz svetovne vojske s cvetjem in petjem žalostink. Popoldne ob pol dveh bodo pete litanije in blagoslov. Romanje se vrši ob vsakem vremenu.

Pridite v obilnem številu! Zveze, posebno avtobusne so ugodne. Avtobus pelje izpred postaje Lens naravnost na Loreto. Dasi so ondi gostilne, je vendar najbolje, da vzamete jed seboj.

IZ DOMOVINE.

Izseljeniška konferenca v Ljubljani. Na poviv Ministra Socijalne Politike in Narodnega Zdravja g. Ivana Pucelja se je vršila 23. aprila tretja izseljeniška konferenca v Ljubljani.

Ker je bil miinster g. Pucelj zadržan, je otvoril zborovanje ban g. dr. Marušič, ki je bil svoječasno sam izseljenec.

Sej izseljeniškega odseka pri Ministrstvu Socijalne Politike g. dr. Aranicky je opozarjal, da je posebno važno v današnjih časih, ko zapirajo tuje države našim delavcem vhod v svoja podjetja in jih pošiljajo domov, vprašanje povratnikov. Dobro volje ne manjka, pač pa je težava z denarnimi sredstvi glede tega vprašanja.

Predsednik Družbe sv. Rafaela v Ljubljani g. p. Kazimir Zakrajšek, je posebno poudarjal potrebo versko-prosvetnega dela med našimi izseljenci ter potrebo filma pri tem delu.

Župnik g. Kobal se je zavzemal za potrebe naših izseljencev v Argentini.

Njegovemu Veličanstvu Kralju Aleksandru se je poslala s konference udanostna brzojavka.

Za **Svetovno Zvezo naših izseljencev** se zavzema „Izseljeniški Vestnik“, glasilo slovenskih izseljencev, ki ga izdaje Družba sv. Rafaela v Ljubljani. List ugotavlja, da so hollandski Slovenci, organizirani v Zvezi jugosl. društev sv. Barbare, postavili s svojim predlogom, da vsa včlanjena društva pristopijo v Rafaelovi družbi, prvi ogeljni kamen te svetovne zveze.

Da je nešteto problemov, ki so vsem jugoslovanskim izseljencem skupni, o tem ni treba izgubljati besed. Da se morejo taki skupni problemi rešiti le s sodelovanjem vseh izseljencev in ustanov v domovini, ki so poklicane skrbeti za izseljence, je tudi popolnoma jasno. Sicer pa o tem Izseljeniški Vestnik v svoji 2. letošnji številki prav obširno razmotriva.

Naš „Rafael“ misel take zveze prav iskreno pozdravlja in želi, da bi kmalu postala tudi dejstvo!

„Holandija uči“. Pod tem naslovom je priobčen v „Izseljeniškem Vestniku“ prav laskav članek o dobrih Holandcih, ki skrbje za verske, moralne in socijalne potrebe priseljencev bolj kot katerakoli druga država. Članek omenja pri tem posebno požrtvovalnost „našega patra“, ki se mudi sedaj

v domovini, in vremo gđne Boogaardove za nas Slovence. Tako le piše „Vestnik“ med drugim:

„Da, Holandija uči, uči nas vse velik nauk prave krščanske ljubezni, katere jezik so pa žrtve in dela ljubezni. Da bi ta nauk čule vse druge države, kako lahko bi bil rešljiv naš izseljeniški problem! Koliko src bi bilo osrečenih in koliko solza obrisanih! Posebno pa, koliko nesrečnih žrtev izseljenišva, verskih, moralnih in gospodarskih in narodnih bi bilo manj!

Holandija pa uči tudi našo domovino, ko kaže, kako edino se more uspešno poskrbeti za izseljence v tujini, namreč oskrbeti jih versko najprej. Vse drugo pride potem po sebi.

Kako nas bole žalostne razmere med našimi jugoslovan-skimi izseljenci v Argentini in Braziliji. Vendar te razmere so razumljive. Brez verskega vodstva in varstva žive. Kjer pa tega ni, pa morajo nujno nastati razmere, kakršne so tam. Kjer je pa versko vodstvo, zlasti tako plemenito, kakor je na Holandskem, tam vladajo nujno tako idealne razmere, kakršne so v Holandiji.

Plemeniti Holandiji pa naše spoštovanje in čast in tisočkratni Bog plačaj!

Na kolesu v domovino se je povrnil neki Ivan Kokot iz Luksemburga. Prevozil je 4 države, 22 dni je bil na potu, od mesta do mesta, od ene tovarne do druge je iskal dela, pa nikjer nič. Vrnil se je domov brez sredstev, tolaži ga edino to, da ga čaka doma nekaj prihrankov, ki jih je v dobrih časih poslal v domači kraj.

Tudi iz Holandije se je pred tedni odpravilo več istrskih Slovencev s kolesi v domovino. Kako so se vozili še nismo dobili poročil.

DELAVSKE PRAVICE V FRANCIJI.

II. DELNA NEZMOŽNOST:

Priznana je ponesrečencu takrat; če mu je telo nepopravljivo poškodovano, N. pr. izgubil je eno oko, ali amputirali so mu prst i. t. d. Posledica tega je, da mu je sposobnost za delo znižana in ima vsled tega odtrgano plačo. Rana se je zacelila toda popolne ozdravitve ni več mogoče doseči. Postal je invalid in ker mu je plača odtrgana, ima pravico do rente od tistega dneva naprej, ko je zopet pričel z delom. Višina rente je določena na polovico tiste plače ki mu je bila odvzeta.

III. POPOLNA NEZMOŽNOST

za dela se mora priznati ponesrečencu takrat če je poškodovan po nesreči toliko, da mu bo nemogoče e kedaj služiti si kruh. N. pr. postal je slep. V tem slučaju ima pravico do rente v višini 2 tretjine njegove letne plače. (Jako verjetno je, da bodo v bodočem zakonu določbe o slučajih delne in popolne nezmožnosti še mnogo izboljšane v prilog ponesrečencev.)

IV. SLUČAJ SMRTI.....

Vtem slučaju imajo pravico do odškodnine sorodniki, koji so živeli od plače ponesrečenca, in sicer so preračunjeni posamezni slučajji na sledeči način. Smrt zakonskega druga, družinski oče ali mati: Preživeči dobi enkratno odškodnino največ 200 fr. za pogrebne stroške. Dobiva dalje letno rento v višini 20% letnega zaslužka ponesrečenca. Vtem slučaju je treba imeti seveda izpoljene sledeče pogoje: Da je bila poroka izvršena pred nesrečo in da ni bila prekinjena ne po zakoniti ločitvi in niti po tem, da bi se bila poročenca enostavno razstala. Če se preživeči zakonec zopet poroči, izgubi pravico do rente. V zameno se mu izplača gotova vsota v višini trikratne netne rente, katero je do tedaj dobival. Otroci dobijo, če je ponesrečenec imel 1 otroka 15% njegove letne plače; za dva otroka 25%; za tri otroke 35%; in za štiri otroke 40%. Ta renta je samo začasna. Ona preneha, ko otrok izpolni 16-to leto. So pa posebne določbe glede popolnoma osirotelih otrok. Vzemimo slučaj, da je otroku, ki mu

je že prej pobrala smrt enega izmed staršev, vzela nesreča sedaj še drugega. Zakon mu priznava rento v višini 20% letne plače ponesrečenca. Če ima še kaj bratov in sester, jim je priznana tudi renta, toda vsota ne sme preseči skupaj 60% letne plače ponesrečenca. Oče ali mati žrtve dobi v slučaju, da ponesrečenec ni bil poročen ali da nima otrok pod 16 let, življensko rento od 10 do 30% letne plače ponesrečenca; toda dokazati morata, da sta v resnici bila odvisna od njega.

Obstojajo delavske družine, v katerih delo najstarejšega otroka, nadomešča delo očetovo. Če se toraj ta sin smrtno ponesreči, imajo preživeči pravico do rente, ki ne sme v nobenem slučaju presežati 30% letne plače ponesrečenca.

Razume se, da v slučajih, ko je smrt nastopila dalje časa po nesreči, toda je bila nesreča vzrok smrti-morajo dobiti preživeči odškodnino isto tako, kot če bi bila smrt tokoj nastopila. Primer, Delavec je ranjen na glavi. V času svojega zdravljenja dobiva odškodnino kot je označeno za slučaj začasne nezmožnosti. Če po posledici te rane izgubi razum, se mu prizna renta kot stalnemu nezmožnemu za delo. Če umrje, dobiva njegova družina rento in to čeprav je nastopila smrt že precej časa po nesreči.

Razumljivo je tudi, da so zdravila, zdravnik i. t. d. vedno zastoj za ponesrečenca. (Se nadaljuje.)

Zares in za smeh.

V Ljubljani prva leto po vojni. Dolga vrsta lemenatarjev (bogoslovcev) gre na sprehod.

Dobrovoljen pijanček jih z dopadajenjem gleda in vsklikne: „Jej, koliko gospodov bo to enkrat. Bog daj dosti grehal!“ (Kako je danes, premalo „gospodov“ ali dosti greha? Mislim, da obojega!)

Najboljša zavarovalnica za rudarje: Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesечно za slučaj nezgode
3.75 fl „ „ „ „ bolezni

Zavarovanec prejema: v smrtnem slučaju: 250 fl.
pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.
pri začasni nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoča.

Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:
Davorin Brečko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /
Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.
I. Merenik, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN
I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Isejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscherweg 36. SITTARD

NAJBOLJŠE BLAGO

po nizki ceni, za moške in ženske se kupi pri

AUGUST VONCKEN-HERMANS

Kampstr. 46a - Ganzeweide t./o. O. N. III, Heerlerheide.

Zavarovalna družba

„Oude Haagsche van 1836“

je najstarejša v Nizozemski. Rezervni zaklad nad 10 milj. gold. Nizke premije, ogromen kapital, točna postrežba.

Vprašajte pri: W. v. Werven, Ganzeweide Heerlerheide, ali: Franc Potisk, Waubacherweg 2, Eijgelshoven, (zastopnik za Kerkrade, Chevrement, Eijgelshoven, Waubach, Nieuwenhagen, Schaesberg) ali: Alojz Groznik, Rijksweg Zuid 134, Lutterade-Geleen (zastopnik za Beek, Lutterade, Geleen, Sittard).

Banka Baruch ♦ Paris

Naslov za brzojavke:
JUGOBARUCH PARIS 22

15, rue Lafayette, 15

Telefon: Trinité 81-74
Trinité 81-75

Banka jugoslovanskih izseljencev v **Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu**

Nakazuje denar v vse kraje Jugoslavije najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Na izrecno zahtevo pošlje dinarske bankovce tudi v Holandijo.

Vsi poštni uradi v Holandiji sprejemajo vplačila na naš
ČEKOVNI RAČUN STEVILKA 145866

Položnice se dobe pri vseh poštnih uradih kakor tudi pri nas brezplačno. Hitra in točna postrežba.

AMSTERDAMSKA BANKA PODRUŽNICA HEERLEN

TU SE DOBE VEDNO
DINARJI PO NAJBOLJŠI
VALUTI.

Prvovrstna slovenska restavracija

„LJUBLJANA“

toči izvrstna jugoslovanska in francoska vina, postreže z
izborna slovensko hrano. — Avto-taksi na razpolago ob
vsakem času.

Za obilni obisk se priporoča

JAKOB ZAJC, Roebroekerweg 37a, HEERLERHEIDE.

GOSPODJE!

Kupujte klobuke, kape, kravatne srajce tid. pri

AUGUST VONCKEN-HERMANS

Kampstr. 46a - Ganzeweide t./o. O. N. III, Heerlerheide.

Z.H.B. PIVO

**MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOGE**

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec